

ШЕСТИЙ КОНГРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Кінцева промова тов. Н. Бухаріна після дискусії над його докладом про міжнародне положення.)

(Продовження.)

Координуючи наші часткові вимоги з проблемами війни, з боротьбою проти війни, ми повинні ув'язувати це з пропагандою диктатури пролетаріату. Зрозуміло, може статися, що безпосередня боротьба за диктатуру пролетаріату висунеться на перший план і без війни. Але й тут треба відзначити, що майбутня війна вже кладає з майбутнього свого здоров'я тинь. Отже, я дав аналіз взаємин між внутрішніми та зовнішніми проблемами. Я підкреслюю несприятливість електричного підходу до цієї справи. Ця аналіз виявила потребу твердої рішучої лінії, центральної уваги до проблеми війни, ув'язки з нею всіх інших проблем, спеціальної пропаганди та агітації для підготування пролетаріату до боротьби з буржуазією, з соціал-демократією. Такий наш основний тактичний керуючий. Це — єдина можлива лінія для Комуністичного Інтернаціоналу.

V. ЧАСТКОВІ ПРОБЛЕМИ РОБОТИ КОМПАРТІЙ.

Потрібно боротися за правильну лінію в юній справі.

Переходжу до тих часткових проблем, кожна з яких грає все-ж дуже величезну роль. Дозвольте мені для початку висловити декілька міркувань про нашу юніну тактику, про нашу роботу в юніях, в зв'язку з дискусією, що була в цій справі. Виконавчі органи Комінтерну в своїх резолюціях, об'явах, листах та інших документах увесь час підкреслюють потребу впертої роботи в юніях, в зв'язку з тактикою єдиного фронту. Це відомо всім і кожному. Світові становище, яке я тут характеризував та проаналізував, це більш загострене, що проблема, висуваючи це та ще раз на перший план завдання завоювання мас. За сучасного становища наша успішна боротьба проти небезпеки війни, проти війни — як війни, має своєю передумовою завоювання мас. Маси не можна завоювати, не працюючи в юніях. Що-до наших міжнародних взаємин, ми повинні повторити те, що сказали раніш, а саме, що енергійна робота в юніях кожен раз потрібна. Ми не повинні й випускати зі своїх рук ініціативу в боротьбі за юнію єдності. За утвореного становища ми особливо сильно відчуємо потребу в опорних місцях пунктах. Особливо зміцнення юній роботи взагалі, зміцнення роботи Профінтерну, зокрема та й особливо сталею одним із основних завдань у роботі компартій. Підчас дискусії про юнію питання на конгресі виліпили різні тенденції. Одні товариші вказували на потребу організувати

неорганізованих, на потребу утворити самостійні організації у боротьбі проти війни, а за наявності цілком певних передумов і прилучення до Профінтернівських спілок юній організації, вже існуючих у реформістів. Це та лінія, що її ми обороняли й що взагалі було прийнято на 4-му з'їзді Профінтерну. Однак, нам тут було розказано про різні тенденції опору цим постановам, про відсутність власного комуністичного обличчя у юній роботі, про цікавиту капітуляцію перед реформізмом та побоювання бути виключеними з юній.

Але спостерігається й інша тенденція, яку потребують навіть обгрунтувати теоретично — тенденція заперечення роботи в реакційних юніях. Іноді така тенденція проявляється знизу, що пояснюється труднощами роботи в реакційних юніях. Сам з реакційних юній справді виключають, і потрібна велика твердість та тверда віра в нашу лінію, щоб працювати в такій тяжкій обстановці. Тенденція виходу з реакційних юній живиться також наявністю серед робітників багатьох країн значної кількості юній неорганізованих.

Як стоїть справа у Сполучених Державах та навіть у такій країні, як Франція? Тов. Торес у своїй промові відзначав, що у Франції організовані тільки малесенька частина робітників.

Цілком зрозуміло, що завдання організації неорганізованих належить до основних поточних проблем. Проте ми зовсім не маємо наміру відмовлятися через це від нашого гасла роботи в реакційних юніях навіть у країнах з розколотим юніним рухом.

Деякі товариші теоретично намагаються довести, що апарат реформістських робітничих організацій, юній та інші, взагалі не можна завоювати. Вони наводять своєрідну аналогію між юніним та державним апаратом. Завоювання буржуазного державного апарату неможливо, мовляв, розуміти буквально, — насправді, це Маркс та Енгельс, а далі й Ленін у брошурі “Держава та революція”, зазначали, що завоювання держави є зруйнування державної машини та заміна її новою, в цьому полягає процес завоювання держави. За цією аналогією, товариші оцінюють і становище в юніях. Там теж, мовляв, є свій міцно організований урядовський апарат, це машина, аналогічна буржуазній державній машині. Завоювати цю машину неможливо, — кажуть вони, — а її треба зламати. Але зламати цю величезну машину можна тільки зруйнувавши державний апарат буржуазії. І відсіль, ро-

бити висновок, що до завоювання влади неможливо буде оволодіти реакційними юніями. З цього легко вивести і заперечення роботи в юніях з реформістським керівництвом.

Однак, довести неможливість завоювання реакційних юній не можна. Правда, це завдання дуже тяжке. Цілком можливо, що в цій юній країні остаточно перемогу на всім фронті в цій галузі пошастить мати лише через процес соціалістичної революції, лише після завоювання влади. Такі випадки були і в нас, але ми ніколи не відмовлялися від роботи в меншовицьких юніях. Говорити про неможливість завоювання, — це надто песимістична оцінка становища. Державний апарат буржуазії формується не з робітників. А в юніюму апараті діло стоїть так; що верхню верству його утворюють так звані бонзи, а низові шари — маси юній організованих робітників. Не пошастить “завоювати” всієї машини, пошастить завоювати низи, фабзавком, окремі ланки апарату. Прориваючи фронт в одному місці, можна йти далі. За допомогою мас можна зробити пролом на деяких ділянках цього юнійного фронту. Чи можна це вважати за руй-

нування, за ламання апарату? В деякому розумінні, — так. Скадаючи реформістського проводира, та заміняючи його нашим, ми реорганізуємо апарат. Кожне завоювання того чи іншого апарату означає деяку його “чистку”, реорганізацію. Це ясно, але теоретичне порівняння юній та держави неспроможне.

У знаменитій брошурі “Дитяча хвороба лівизни в комунізмі” Ленін доволі гостро ставив питання про потребу роботи в реакційних юніях. Докази, що їх наводить Ленін, загально відомі. Не слід впадати з однієї крайности до іншої. Треба, з одного боку, боротися з опозицією постанов IV-го конгресу Профінтерну.

Тут говоримо про обурливі випадки, що були в компартії Німеччини. Ми повинні боротися з такими гаслами, як “робітничий контроль над виробництвом”, коли їх висувується поза революційною ситуацією. (Це загрожує серйозною небезпекою). Проти таких справді прямих тенденцій треба боротися в першу-ж чергу. Проте, не слід впадати в іншу крайність та заперечувати саму можливість плодотворної роботи в реакційних юніях. (Далі буде.)

A ВІННІПЕГ МОВЧИТЬ...

(Розмова з редактором дописів “Укр. Роб. Вістей”.)

Минулого тижня будучи у Вінніпегу, зашлюв я до видавництва нашої преси. Оглянувши все, що мене найбільше цікавило, поговорив з робітниками, які працюють при різних галузях наших видавництв, а на останку зашлюв до редактора, який справляв та надає до друку дописи всіх дописувачів.

Редактор був занятий при справленню одного довжезного допису.

— А це, що? — питаю, — оповідання, драма, чи комедія?

— Допис. Ось довжезний допис, поправляю його вже три години і нічого не виходить. Багато написано, а нічого не сказано. Знається під “в архів”.

— А ось кілька дописів, але ці коротенькі, річеві, в них змальовані картини життя з різних галузей індустриального, організаційного та громадського життя взагалі. Таких дописів потрібно багато. В яких я в дзеркалі відбивається життя робітничої класи, такі дописи цікаві для читачів не лише в Канаді, але й поза нею.

Товариш показав мені кілька чисел газети “На Зміну” з Радяцької України, — органу юній піонерів.

— Ось десятки коротеньких дописів лише на одній сторінці газети. Коротенькі відбитки життя зі шкіл, з вулиць, з різних забавок, зі спорту і інше. Коротенькі і цікаві дописи. В “У.Р.В.”, ніколи нема дописів молоді, нема дописів жінок-робітниць та фермерок, дуже мало дописів від робітників, що працюють в різних галузях індустрії. А писати є про що.

Можна кожного дня зняти якусь цікаву подію з громадського життя.

— Так у нас в кожній місцевості робіт!

— Робітники пишуть переважно про життя і працю лише в наших організаціях. Робітники не працюють в різних галузях індустрії, тому їм тяжко писати про те, чого вони не бачуть. До газети повинні писати всі, що хоч трохи знають писати.

Вони повинні подавати коротенькі зведення з тієї діяльності життя та оточення, серед якого живуть, працюють, стрічаються з ним. А таких дописів так мало з провінції. Дуже мало.

— Кажете, що таких дописів мало з провінції?

— Дуже мало.

— А що-ж робить ваш славний Вінніпег? Я признаю, що з провінції мало пишуть про такі справи, які цікаві і про які повинно писати якнайбільше, але самий Вінніпег, осередок українського руху взагалі, а українського робітничого і іншого руху зокрема, осередок праці і визволення західної Канади, чи нехай менше дає дописів, чи нехай більше пишуть під цим виглядом.

Редактор, киваючи головою потакуючи...

— У Вінніпегу є поверх тринадцять соток членів у відділі Р.З.Т., поверх тисяча у відділі і секції ТУРФДім, десятки в Компартії, тисячі українських робітників і десятки українських робітниць та молоді. Всі вони працюють по шахтах, залізничних дорогах, фабриках, ресторанах, офісах, склепах,

броварах, різних і інших галузях праці; стрічаються з різними людьми на вулицях, на віках, на юній зібраннях, в трамваях, всюди, всюди і ці винніпегські робітники найменше пишуть, або коротенько сказати, ніколи і нічого не пишуть до своєї преси.

Редактор так і коротко сказав:

— Один допис за один місяць з Вінніпегу!

— Ви думаєте, що з кожної місцевості можна так багато писати? З місточка де є пару скелів (“вон горє тавн”), нема про що так багато писати, як з великих і менших, індустриальних міст. Коли-б я жив в таких містах, як Вінніпег, Торонто, Монтреал, Гемилтон, Форт-Вільям, Едмонтон та в інших менших і більших містах, я-б кожної неділі написав допис, як тижневий огляд ріжних подій. А з цих місцевостей дуже мало дописів. А вже Вінніпег таки на останньому місці. Це прямо сором для Вінніпегу! Нам на провінції так цікаво читати про Вінніпег і хіба задоволюємося тим, що читаємо лише великі оголошення про пікніки та концерти і представлення. Ось недавно Г.З. Р.З.Т. купив приют для старих. Цікаво довідатися про те, як до цього відноситься членство Вінніпегу, як відноситься до цього наші противники, з якими наші винніпегські члени і членкині працюють і стрічаються. Чому про це не пишуть українські газети з релігійних та патріотичних таборів, хочби з газетського обов'язку. Треба про це запитати читачів тої преси і коротенько подати це до нашої преси.

— Правда, правда, є багато про що писати, — піддержав редактор. — Кожний раз — продовжав редактор, — коли робітник, чи робітниця підуть на мітинг свого юнійного льокало, то можна написати коротенький допис про наради, про настрої членства взагалі до ріжних подій, відношення їх до своїх реакційних провідників і таке інше. А з ресторанів, де тисячі людей переходять що дня? Там же ріжні розмови, дискусії. А з шапів, різнів, броварів, великих скелів, офісів, фармів, лісів, в потягах, залізничних дорогах, в трамваях, де відбувається безмілосердний визиск, спекуляції, шахрайства, як робітників і робітниць працюють, як відношення працевластів, що ріжні люди говорять та чим найбільше зацікавлені? Багато є про що писати, але чому-то так мало пишуть дописів. Поправді кажучи, то робітники й робітниця відносять байдужно до цієї справи. На провінції вони спускаються на робітників, фармкорів та робітницю (ці такі нічого і ніколи не пишуть!), а у Вінніпегу, всі спускаються на редакторів нашої преси. Хіба-ж редактори можуть знати з чим сотки робітників і робітниць стрічаються кожного дня і кожної години? Редактори слідять за веселітими подіями і про це їм подають в нашій пресі. Про місцеві події

повинні писати самі робітники й робітниця.

— Ніхто інший лише робітники і робітниця. Вони повинні писати коротенько, ясно, правдиво, повинні писати так, як вийють, повинні приглядатися на інші дописи в пресі та пристосовуватися до них.

На цім ми закінчили свої розмови. Я вийшов на головну вулицю і побачив, як сотки українських і інших робітників та робітниць повертали з щоденної праці. Пообсмаговані оливою, смолою, руки потріскані, розмовляли між собою про тяжку працю, про негідних наставників — і ці самі робітники й робітниця “не мають про що писати”. Хіба-ж на десятки робітників і робітниць, що працюють в різних галузях індустрії не надійдеться одного робітника і робітниця, щоби коротенько описали про ту діянку праці?

Вінніпег спеціально, повинен “збитувати” своїми дописами всі інші місцевості. Одного разу був поміщений допис в “Робітницю” про те, що “Вінніпег дрімає”. Він не дрімає

а такі спить, що до подавання дописів про життя в різних ділянках організаційного та індустриального життя. Дрімають також біля і менші міста на провінції. З цього сну треба пробудитися. Всі, найменші збій товариші і товаришки повинні стати репортерами та кореспондентами і співробітниками своєї преси. В нашій пресі ми повинні бачити себе самих, наше щоденне життя та боротьбу за те життя, від Квебеку до Ванкувера. Кожна важніша подія повинна збійтисся на наших очах. Ми повинні познайомитися з нею наших товаришів і товаришок цілої Канади. Кожна вітка і смуток в нашій організації повинні та індустриальним життям повинні бути поділені між нас всіх.

Тому я кличу до вас робітників-і робітниць: “Зробім нашу пресу могутньою трибуною, з якої повинні би лунати тисячний голос працюючих мас! Всі до праці! Ваш обов'язок кличе вас! Ви потребуєте своєї преси, а ваша преса потребує вас!”

Драпака.

ВИШНЕВІ УСМІШКИ ЗАКОРДОННІ.

Не понав я, товариші, до німеччини, до міністерства соціал-демократа Мієра.

Ви-ж знаєте, що недавно оце утворився в нас, у Німеччині, новий кабінет міністрів, на чолі з соціал-демократом Мієром.

Так я туди не понав.

Спочатку було думав виставити свою кандидатуру, — як раз тоді людей потрібно було, бо коаліція німеччини не клеїлася! — і костюма собі пошив був підходящого, а потім роздумав. Хоч краєць і казав, мірючки мені підкажучи:

— Гут! Зер гут! Просто хоч у міністрі!

Але я у міністри не пішов.

Бачите, річ у тім, що останні політичні події в нас, у Німеччині, прошили під гаслом:

— Хай живе онук президента фон-Гіндебург!

Німечька соціал-демократична партія з цього приводу навіть партійного свого статута змінила.

Першим пунктом її програми тепер стоїть:

— Колихання, сповняння й купання центральним комітетом партії президентового онука.

З цим пунктом дуже радо погодився й решта партій, (крім комуністичної) додавши до цього пункту ще слово:

— Цілування.

Куди цілувати — в програмі не зазначено.

Після дискусії з цього приводу ухвалено було так:

— Цілувати у те місце, яким вони (онук тоб-то) до тебе повернуться!

Директиву яку й узято до виконання всіма членами партії.

Комуністи до міністерського уряду, ясно, не ввійшли.

Виходило, значить, що мені треба було йти туди персонально.

Я, подумавши, не пішов.

Не те, щоб я не любив немочай і взагалі дітей.

Цього сказати не можна: дітей я люблю.

І колихати їх мені доводилось.

А от сповняти й купати не вийшло. Ну, й пішов би я до кабінету якось там віце-канцлером чи що.

Канцлер би був зайнятий чи що, а немочай-б розскачався.

Покликав би мене президент — Викупай та сповни!

Ну, що-б я робив?

От і криза кабінету.

Добре соціал-демократів Мієрові. Він, кажуть, так вміє забавляти президентового онука, що навіть рідна мати перед ним пасує.

Як тільки увійде до опочивальні, зразу якось так перед ним підскачить, зробить йому “агуськи”, протисне перед ним “сорочку-білобоку”, що “на прищипку сиділа, дітям кашку варила”, потім пальчиком жовтичка йому полопотить, воно зразу й заспокоїться.

Гіндебург не нахвалиться новим радяцьким цуром.

Кажеться, що буржуазній партії, ніколи такої досконалости в “охороні материнства та дитинства” не дійшли, як соціал-демократи!

Решта міністрів Мієрового кабінету страшно задрать успіхам свого соціал-демократичного прем'єра.

“Відбувши” с'як-так декларацию в райхстагу, кабінет ухвалив піти на короткотермінові курси “охорони материнства й дитинства”, щоб дорівнятися до соціал-демократа Мієра в догляданні віскового онука.

Міністри Гіндебург і Курцус шлісінський гасили в Тіргартені в коні грашуві.

Гіндебургин уже так і рже, як справжній молодий лашочок, а в Курцусу це не виходить: так він кинув учитися їрати, а вчиться задом бити.

Вони так роїл розподілили: Гіндебургин їрає, а Курцус задом б'є. Держуть вони це все в секреті, щоб потім несподіваним виступом перед президентом онуком остаточно “забити” Германа Мієра.

Але, здається, Штресеман покриве всіх.

От придував “номер”.

Він сидить в купільні й знаєє що робити?

Розвиває груди!

За мамку хоче бути!

Пріймає оті пілюли, що дають “роскільний б'єст” і масирує груди.

Ще молока нема, але дітери народної партії сподіваються, що ось-ось закапає.

На останньому засіданні народної партії ухвалено надіслати Штресеманові два “бюстгалетери”.

Бачите, як не легко тепер бути в Німеччині за міністра.

Через те й я відмовився виставити свою кандидатуру.

Накажуть тобі бути за мамку, — і будь!

Вона ще нічого, поки немочай манісничне, поки в нього ще зубки не попорізаєся, а підрасте, — почнеш йому груди давати, а воно — там! і відкусить?

Хай йому!

Остап Вишня.

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.

Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

Вже вечоріло, коли ми дійшли до становища й приєднади горляку як нашу пайку до спільної здобичі. Незграбний босяцький кухар криво посміхнувся, побачивши червоне пиву у паяшках. Він відразу відкрив одну з них, приказуючи:

— Хароші з вас, хлопці, ладзюки!

Всікі булацька в його кістлявому горді, доки другий тремп видер з його руки паячку.

— Ти що думаєш, Ланкі, що це твої іменини? — вжалив він і підніс паячку так, що всі могли її бачити на світло. Ланкі віддуляв аж позовину.

— Тепер у нас півтори пінти оцього, та ще в мене півта джину! і шість померанців, що мені дав хлопець з бакалейної. Я нагрію пару галонів окропу, зварю в ньому померанчі й домішаю джину та “червоноочки”. З цього вийдуть не абі-які “гайболс”. Згода, братва?

Всі згодились, і тремп скоро заходився біля своєї хімферної мішанини.

1) Дуже міцна можжевелова горілка.

— Ти-б ще нафти туди додав, — порадив хтось.

— Я додав туди щурячої отрути для Ланкі, — відкликався кухар.

Скоро мішанина була готова — і володючи пили пі з пощерблених бляшанок, заіржавлених від дощу.

Забувши про закон і за своє подароване життя, люди невдоволи заспівали розбещених пісень, що втішили-б Рабле. В одній піснї було чимало стрוף. Герой перебув усі пригоди босяцького Дон-Жуана й нарешті закінчив тихо й мирно своє багате життя. Ця частина його кар'єри надається до друку.

ВІН ОСЕЛИВСЯ.

Де шигарі ростуть над струмками із квасу
Проліж великих картопляних гір.
Де на деревах вироста величчя
І хліб печений з грунту вироста,
Де водогарями горілка нестугається
Ну просто злетіть зебрами в уста,
Де на рожен сами дитят курчата
В засмажувать себе у самий смак,
Де молоко та масла пребгають
Корови подают йому отак,
Де на кухнях рясніють сніданки —
Збірай та їж або складай в стільці,
Де регулярно — вечора чи ранки —
Довшем спадають з неба пироги,
Там на крильці розсієся Сім з Алові,
Живки зішлясь, щоб плати “чу чєсат”,
В як потяги минають товарні,
Він промовля: “Мені на те плавати”.

Тому, що він був давній волоцюга
І мав жінок він більше, як той піп,
І його любила кожна подруга;
Хоч він бандит, брудний, немий тип.
Він там живе, де птах співає гамі,
Де по ставках дівчат голенькі збір,
Де шигарки ростуть із сінчакми
Поміж виських картопляних гір.

Сонце вже спустилось додолу, а люди все ще реготалися й світали. Сутніки торкнулись верхів'я лісу. Вони з'якшили навіть риси волоцюг у становищі. Цвіркуні й жаби розпочали журну музику.

— А вітрець вже пробірає, — зауважив Бил, помахуючи своєю палицею з вінка.

Огрядний тремп запалив побитою ліхтаря й поставив на імпровізованому столі.

— Як хлопці зберуть трохи більше палива, то я зварю якогось кондюру. Ланкі треба відпочити.

Ланкі спав-на траві. Три босики відразу пішли по ріща. Спів одного з них доносився з лісу.

Двоє нових подорожніх пристали до гурту біля ватри. В сутінках вони вглядяли, як босяки. Тремилі біля ватри розмовляли обережно, не почувуючи невести до гостей. Один з гостей спливив на мить коло Біла й раптом відступив за його спину. Бил подався за ним. Другий зайда тищем перебрався на другий бік і став поза гуртом поруч огрядного тремпа, що якраз ставив казанка з водою на ватру.

— Ей, ви там, хлопці, несіть мерщій дрова! — гукнув огрядний.

Зайда коло Біла простяг над гуртом револьвер й сказав гоетро.

— Руки вгору, ми вас таки вистежили!

Один з тремпів перекинув ліхтаря. Детектив дещо зміщався й повернувся на бік. Бил луснув своєю палицею детектива по руці, той скрикнув і пустив револьвера на землю. Свій важкого кулака долонув з протилежного боку юрби. Тіло раптом впадо й лежало нерухомо.

Босяки, що ходили по ріща, прибігли й відразу зорієнтувалися в ситуації. Один підібрав револьвер, а Бил з ще одним бродягою збирав другого детектива на землю й люто товкали його.

Заговорив однорукий тремп.

— Потрусіть їх, може вони не барбоси, а жлоби.

У кешенях у напасників знайшли дві пари наручників. Бил тихцем сказав мені:

— Це той самий тип, що я його спихнув з вагону минулої ночі.

— Знаю, — прошепотів я у відповідь.

— Ну, що ми з ними зробимо? — спитав огрядний тремп.

— Нагодуй ними риб; як тільки ті захохнуть жерти таке пахло, — порадив Ланкі, що його збудила катавасія.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

“СВІТ МОЛОДІ”

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте Вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплатити вноситься тільки 50 центів. Поодинокі числа 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу: THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.